

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Ettepanek uue Euroopa konsensuse kohta arengu küsimuses „Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik““

(2017/C 207/08)

Raportöör: Galicia autonoomse piirkonna valitsuse välissuhete ja Euroopa Liidu asjade peadirektor Jesús Gamallo Aller (ES/EPP)

Viitedokument: Komisjoni teatis „Ettepanek uue Euroopa konsensuse kohta arengu küsimuses „Meie maailm, meie väärikus, meie tulevik““

COM(2016) 740 final

POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Sissejuhatus

1. tunnistab, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni poolt 2015. aasta septembris vastu võetud kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030 määratletakse uus kaugeleulatavate kohustuste raamistik, milles kutsutakse kõiki riike üles tegema jõupingutusi selle nimel, et liikuda nii riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil edasi kaasavate ja jätkusuutlike arengustrateegiatega poole;

2. eeldab, et tegevuskava 2030 on algusest peale määratletud universaalsena, kuna selles kohustatakse kõiki riike, sh ELi ja selle liikmesriike, vaatama läbi oma riiklikud poliitikameetmed ja rahvusvahelised kohustused, et viia need kooskõlla tegevuskava 2030 eesmärkide ja sihtidega, ent juhib tähelepanu sellele, et kõnealuse ülesandega ei tuleks tegeleda mitte ainult riigi tasandil, vaid ka ELi piirkondlike ja kohalike omavalitsuste pädevusse kuuluvate poliitikavaldkondade ja võimupädevuste raames;

3. rõhutab, et ELil ja selle liikmesriikidel peaks olema otsustav osa tegevuskava 2030 arendamises ja rakendamises. Sellega seoses hindab komitee positiivseks teatise „Euroopa jätkusuutliku tuleviku järgmised sammud – Euroopa tegevus jätkusuutlikkuse nimel“ ning ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia raames tehtud samme;

4. on seisukohal, et kestliku arengu tegevuskava 2030 tuleb mõista mitmetasandilise ja paljude osalejatega tegevuskavana, milles kutsutakse üles ja kohustatakse tegutsema kõiki ametiasutusi erinevatel tasanditel (kohalik, piirkondlik, riiklik, rahvusvaheline) ja teisi – valitsusväliseid – ühiskondlikke sidusrühmi. Samal ajal juhib komitee tähelepanu asjaolule, et paljud tegevuskava 2030 eesmärgid ja sihid mõjutavad otseselt kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pädevusse kuuluvaid tegevusvaldkondi ja ülesandeid, mistõttu tuleb nende täitmiseks edendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste täielikku kaasamist kestliku arengu eesmärkide rakendamisse ja poliitikameetmete väljatöötamisse nende saavutamiseks;

5. nõustub komisjoniga, et on vaja määratleda uus arengukonsensus, vaadates läbi 2005. aastal kokku lepitud konsensuse ja ajakohastades seda, et vastata tegevuskavaga 2030 kaasnevatele uutele väljakutsetele ning rahvusvahelises keskkonnas ja arengukoostöö süsteemis toimunud muutustele;

6. nõustub komisjoniga, et parim viis teha edusamme arengukavas 2030 on tugevdada koostööpoliitiliste meetmete kooskõlastamist ELi ja selle liikmesriikide vahel. Sellegipoolest rõhutab komitee, et tegevuskava 2030 ulatuslikkuse ja selle eesmärkide omavalhise seotuse tõttu on vaja edendada ka edusamme nii ELi kui ka liikmesriikide poliitikameetmete sidususe osas;

Ülemaailmsed väljakutsed ja tegevuskava 2030

7. märgib, et globaliseerumise dünaamika suurenemine on muutnud maailma integreeritumaks ja keerukamaks, millega kaasnevad muutused võimu olemuses ja jaotuses rahvusvahelisel tasandil, senisest suuremad arenguerinevused maailmas, ülemaailmse vaesuse uus jaotus, ebavõrdsuse kasv riikide sees ning rahvusvaheliste avalike hüvede ruumilise ulatuse laienemine. Komitee on veendunud, et kestliku arengu tegevuskavaga aastani 2030 üritatakse selgelt reageerida eespool nimetatud muutustele ja järgmistel aastakümnetel arengu edendamiseks tulenevatele väljakutsetele;

8. märgib, et tegevuskava 2030 on oma olemuselt universaalne, mis nõuab kõikidelt riikidelt ja ühiskondadelt ühiseid jõupingutusi, et püüda viia oma poliitikameetmed kooskõlla tegevuskavas määratletud eesmärkidega. Komitee juhib siiski tähelepanu sellele, et kõnealuseid jõupingutusi on vaja teha kõigil avaliku sektori tasanditel, k.a kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes;

9. kinnitab, et kestliku arengu eesmärkide aluseks olevad eesmärgid eeldavad, et minnakse kaugemale ametliku arenguabi tööraamistikust. Komitee leiab, et kuigi ametlik arenguabi on jätkuvalt väga tähtis rahastamisallikas kõige vaesemate riikide jaoks ja katalüsaator muutuste jaoks teistes riikides, on uue tegevuskavaga vaja laiendada perspektiivi muude, väljapoole ametlikku arenguabi jäävatele rahastamisvoogudele ja -vahenditele;

10. on seisukohal, et vajadus mobiliseerida ressursse ja võimekust väljaspool traditsioonilist abi kohustab tegutsema senisest strateegilisemalt rahvusvahelisel tasandil olemasolevate erinevate koostööskemide ja vormidega. Kuigi põhjalõunasuunaline koostöö on ka tulevikus jätkuvalt olulisel kohal, peab seda tegema paremini kooskõlastatud viisil, kasutades lõuna-lõunasuunalise või kolmepoolse koostöö kavasid. Samas juhib komitee tähelepanu detsentraliseeritud koostöö võimalikule rollile uues tegevuskavas, edendades kogemuste vahetust riigi tasandist allpool olevate osapoolte vahel nende konkreetsete pädevuste vallas. Lõpuks leiab komitee, et koostöös ELi ja liikmesriikide vahel tuleb rohkem kasutada erinevaid piirkondliku ja mitmepoolse koostöö mehhanisme kooskõlas tegevuskavale 2030 omase mitmetasandilise valitsemise lähenemisviisiga;

11. on seisukohal, et ambitsioonikuse ja ulatuslikkuse tõttu nõuab kestliku arengu tegevuskava 2030 võimalikult suure ja mitmekesisema hulga osalejate, sealhulgas kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, samuti kodanikuühiskonna organisatsioonide, ettevõtete, sihtasutuste, ülikoolide või uurimiskeskuste kaasamist tegevuskava toetuseks, muu hulgas selleks, et kaasata ja kasutada ära lisaväärtus, mida nad kõik annavad vastavalt oma kogemustele ja tegevusvaldkonnale;

ELi vastus

12. toetab kavatsust, et EL ja selle liikmesriigid kohustuvad tegutsema pühendunult ja aktiivselt tegevuskava 2030 rakendamise nimel, milleks on vaja edendada kestliku arengu eesmärgid ning integreerida need kõikidesse ELi avaliku poliitika valdkondadesse eri tasanditel, st ELi, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, ning rõhutab vajadust viia osalejate rakendatavad poliitikameetmed ja stiimulid järk-järgult vastavusse tegevuskavas kokkulepitud eesmärkidega;

13. nõustub sellega, et ELi välistegevusel on esmatähtis roll kestliku arengu eesmärkide elluviimisel, ning väljendab seetõttu heameelt edusammude üle, mida on tehtud kõnealuse ülesande täitmiseks Euroopa Liidu lepingus (artikli 21 lõige 2) ja Euroopa Liidu toimimise lepingus (artikkel 208) sätestatud prioriteetide kaudu, ning toetab komisjoni kavatsust tagada, et uus Euroopa arengukonsensus aitaks saavutada Euroopa Liidu välistegevuse prioriteetid, mis on määratletud Euroopa Liidu üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias;

14. toetab komisjoni kavatsust koordineerida arengupoliitikat tugevamini ELi teiste rahvusvahelise tasandi poliitika-valdkondadega, nagu humanitaarabi, kaubandus, piirkondlik integratsioon, tervishoid, haridus, energia, kalandus, põllumajandus, keskkond, teadus ja tehnoloogia, ränne ja varjupaik või Euroopa naabruspoliitika jt. Komitee rõhutab siiski, et poliitikavaldkondade koordineerimise parandamisest ei piisa, vaid suurendada on vaja ka sidusust kõnealuste poliitikameetmete ja rahvusvahelisel tasandil kokku lepitud arengueesmärkide vahel;

15. nõustub komisjoni seisukohaga, et tõhususe tagamiseks peab Euroopa vastus olema ühine ja põhinema Euroopa Liidus ühiselt tunnustatud kriteeriumidel. Komitee rõhutab siiski, et selline koordineerimine ei peaks toimuma mitte ainult ELi ja liikmesriikide vahel, vaid ka nende ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahel, kellele kuulub osa kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks vajalikest pädevustest;

16. toetab komisjoni kavatsust tugineda Euroopa Liidu ja liikmesriikide arengukoostöös õigustel põhinevale lähenemisviisile, seades arengualaste jõupingutuste keskmesse inimese nii aktiivse osaleja kui ka kasusaajana. Lisaks on komitee seisukohal, et selline lähenemisviis on kooskõlas kestliku arengu eesmärkide ja tegevuskava 2030 aluseks oleva põhimõttega, et kedagi ei tohi kõrvale jätta, püüeldes selle poole, et arengualased saavutused jõuaksid ühiskonna kõige nõrgemate ja haavatavamate rühmadeni;

17. nõustub komisjoni kindla seisukohaga, et sooline võrdõiguslikkus on kõnealuse õigustel põhineva lähenemisviisi keskmes ning peab moodustama ELi ja selle liikmesriikide kogu arengutegevuse ja samuti detsentraliseeritud koostöö aluse, mis ei hõlma mitte ainult tegutsemist selles valdkonnas esineva ebavõrdsuse vastu, vaid ka naiste õiguste, nende mõjuvõimu suurendamise ja haridusele ligipääsu edendamist kõikidel tasanditel;

Meie ühised prioriteedid

18. on seisukohal, et ELi ja liikmesriikide arengupoliitika üks peamisi eesmärke on toetada riike nende võitluses vaesuse vastu, k.a põhiliste sotsiaalteenuste osutamise taseme ja kvaliteedi parandamine kogu elanikkonna jaoks, nagu on sätestatud tegevuskavas 2030. Komitee juhib siiski tähelepanu asjaolule, et suurt osa teenuseid osutavad detsentraliseeritud ametiasutused, mistõttu on väga oluline toetada kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kestliku arengu eesmärkide rakendamisel;

19. nõustub tegevuskavas 2030 esitatud ettepanekuga arendada kaasavat ühiskonda, võideldes ebavõrdsuse vastu ja edendades sotsiaalset ühtekuuluvust, ent on veendunud, et detsentraliseeritud haldusasutustel on keskne roll ebavõrdsust põhjustavate marginaliseerumise ja sotsiaalse tõrjumise protsesside väljaselgitamisel ja korregerimisel;

20. märgib, kui oluline on rahumeelse ja hästi juhitud ühiskonna arendamine, kaotades ebakindluse ja vägivalda ning tugevdades töhusaid ja läbipaistvaid institutsioone. Komitee juhib tähelepanu vajadusele tagada, et kõnealune protsess põhineks kodanikele kõige lähemal oleval territoriaalsel alusel, toetades kohalike ja piirkondlike ametiasutuste töhususe suurenemist, et lihtsustada nii viisi tegevuskavast 2030 tulenevate kestliku arengu eesmärkide täitmise poole püüdevate kodanike demokraatliku osalemise ja kontrolli mehhanismide juurutamist. Seetõttu tuleb maailmakodanikuks kasvatamine muuta arengukoostöö rahvusvahelise süsteemi moodustavate erinevate – nii riiklike kui ka valitsusväliste – sidusrühmade ja osalejate poliitikameetmete ja strateegiate lahutamatuks mõõtmeks;

21. toetab tegevuskavas 2030 sisalduvat kavatsust tagada arenguprotsesside keskkonnasäästlikkus, parandades loodusvarade haldamist ja haavatavamate ökosüsteemide kaitset. Tasub korrata, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on määrav tähtsus kõnealuste poliitikameetmete elluviimisel, üritades ühitada keskkonnasäästlikkuse asjaomaste kogukondade majandusliku ja sotsiaalse progressiga. See on eriti oluline seoses kestliku arengu eesmärgiga 11, milles rõhutatakse vajadust „muuta linnad ja inimasulad kaasavaks, turvaliseks, vastupidavaks ja jätkusuutlikuks“;

22. peab oluliseks ergutada riike edendama jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu, mis on võimeline looma inimväärset tööd kooskõlas tegevuskavaga 2030, ning juhib tähelepanu rollile, mida kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad täita kõnealuste protsesside edendamisel, luues tootmisstruktuuri täpselt määratletud territoriaalsetel alustel eri osalejate, sh kohalike VKEde partnerluste abil;

23. toonitab, et tegevuskava 2030 töhusaks elluviimiseks on oluline partnerriikide detsentraliseeritud avalik haldus. Komitee rõhutab osa, mis võib detsentraliseeritud koostööl olla kogemuste ja oskuste edasiandmisel seda laadi osalejate vahel, ning nõuab, et uue Euroopa arengukonsensusega tunnistataks ja edendataks seda tüüpi koostööga kaasnevaid võimalusi;

Partnerlus: Euroopa Liit tegevuskava 2030 elluviimist edendava jõuna

24. tunnistab, et kuigi iga riik peab vastutama oma arengu eest, on kestliku arengu eesmärgid võimalik saavutada üksnes siis, kui moodustatakse ülemaailmne partnerlus, millesse oleksid hõlmatud kõik riigid, mitmepoolsed institutsioonid ja ülejäänud ühiskondlikud sidusrühmad, tegutsedes koostöös kaasavate ja kestlike arengustrateegiate loomise nimel, nagu nõutakse tegevuskavas 2030. Komitee rõhutab samas uuesti, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad osalema kõnealustes ühistes jõupingutustes, pakkudes oma tegevusvaldkonnale omaseid oskusi ja ressursse;

25. rõhutab otsustavat osa, mis võib detsentraliseeritud koostööl olla mitut osalejat hõlmavate partnerluste kujundamisel, mille eesmärk on muudatuste edendamine arenguriikides kooskõlas tegevuskavas 2030 esitatuga. Sellise koostöö panust ja selle vastastikust täiendavust teiste koostöövormidega tuleks tunnustada uues arengukonsensuses;

26. rõhutab, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid peaksid kõnealuse ülemaailmse partnerluse raames hõlbustama koordineerimist, ülesannete jaotamist ja sidusust osalejate vahel. Komitee on seisukohal, et seda eesmärki on kergem saavutada, kui Euroopa Liit ja selle liikmesriigid tõhustavad ühist programmitööd arengukoostöö valdkonnas, võttes aluseks ühise nägemuse, mis on kokku lepitud partnerriikidega. Ta juhib siiski tähelepanu vajadusele tagada, et kõnealusesse dialoogi- ja kooskõlastamisprotsessi oleksid kaasatud piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused;

27. leiab lisaks, et kõnealused koordineerimisjõupingutused peavad viima operatiivselt ühiste sihtprogrammide käivitamiseni partnerriikides. Komitee toonitab samuti, kui oluline on tegutseda võimaluse korral riiklikul, piirkondlikul või rahvusvahelisel tasandil ühismeetmete kaudu, et parandada Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide tegevuse koostööd. Komitee rõhutab lisaks, et detsentraliseeritud koostöös osalejad peaksid samuti olema kaasatud kõnealuste programmide määratlemisse ja rakendamisse ning nende järelevalvesse ja hindamisse;

28. nõuab, et võimaluse korral kasutatakse partnerriikides selliseid koostöövorme nagu otsene eelarvetoetus või ELi usaldusfondid, mis hõlbustavad koordineerimist osalejate vahel ning võimaldavad ressurside ühtsemat ja paindlikumat kasutamist partnerriikides;

29. nõustub komisjoniga, et oluline on mobiliseerida ulatuslikult riigisiseseid ja rahvusvahelised avaliku ja erasektori vahendid tegevuskava 2030 eesmärkide saavutamise nimel, nagu on välja toodud Accra tegevuskavas. Komitee on seisukohal, et selleks on oluline kasutada avaliku sektori vahendeid eesmärgiga mobiliseerida ja kaasata erasektori vahendeid arengu jaoks, kasutades selleks uuenduslikke rahastamisvahendeid ja erinevaid segarahastamise vorme (ühendades annetusi ja laene). Sellegipoolest juhib komitee tähelepanu vajadusele tagada asjakohaselt viisil, et mobiliseeritavad vahendid i) teeniks selgelt arengu huve, ii) vastaksid partnerriigi prioriteetidele, iii) oleksid selgelt avaliku sektori vahendeid täiendava iseloomuga ning iv) oleksid allutatud tõhusatele mehhanismidele, millega kontrollida nende kasutust ja otstarvet, ning seatud arengueesmärkide poole püüdlisel tehtud edusammude järjestikustele kontrollidele;

30. rõhutab, kui oluline on, et ELi ja liikmesriikide arengukoostöö kutsuks, mobiliseeriks ja kaasaks võimalikult paljusid osalejaid kestliku arengu eesmärkide saavutamise, hõlmates muu hulgas kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, erasektorit, kodanikuühiskonda ja akadeemilisi ringkondi oma vastavate oskuste, kogemuste ja ressursidega. Komitee juhib tähelepanu asjaolule, et detsentraliseeritud koostöö on selline koostöövorm, mis sobib iseäranis taoliste mitut sidusrühma koondavate territooriumipõhiste partnerluste edendamiseks ja struktureerimiseks, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, et nad saaksid integreerida kestliku arengu eesmärgid oma poliitikameetmetesse. Komitee rõhutab, et detsentraliseeritud koostöö on eriti sobiv valdkond selleks, et luua maailmakodanikuks olemisele suunatud foorumid eesmärgiga panna kodanikud arutlema kestliku arengu eesmärkide üle ning osalema avaliku poliitika meetmetes nende saavutamiseks ja samuti järelevalves tegevuskava 2030 rakendamise üle;

31. märgib, kui oluline on tehnilise ja institutsionaalse suutlikkuse tugevdamine partnerriikides, et nad saaksid edendada üleminekut kaasavatele ja kestlikele arengustrateegiatele, nagu nõutakse tegevuskavas 2030. Komitee juhib tähelepanu sellele, et kõnealune protsess peab jõudma ka partnerriikide detsentraliseeritud haldusastutusteni;

32. rõhutab, et ELi ja selle liikmesriikide arengukoostöös tuleks eraldada ressursse kooskõlas selgete ja läbipaistvate eeskirjadega, võttes arvesse vajadusi, struktuurilisi lünki ja alternatiivsete ressurside mobiliseerimise suutlikkust partnerriikides. Samal ajal rõhutab komitee, et ressurside kasutamine ja tegevuse läbiviimine peaks olema suunatud järgmise põhimõtte järgimisele: kedagi ei tohi kõrvale jätta;

33. juhib tähelepanu asjaolule, et kooskõlas eespool nimetatuga peavad kõige madalama sissetulekuga riigid ja eelkõige vähim arenenud riigid, samuti ebakindlas või konfliktijärgses olukorras olevad riigid saama esmajärjekorras ja kõige soodsamatel tingimustel ELi ja selle liikmesriikide rahvusvahelist abi;

34. hoiatab siiski, et suured keskmise sissetulekuga riikide rühmad kannatavad tõsiste struktuuriliste piirangute all, nende riigisisene olukord on väga ebahühtlane, institutsioonid on nõrgad ja ühiskond killustunud. Arengukoostöö, sealhulgas finantskoostöö, võib olla kasulik selleks, et võimaldada kõnealustel riikidel saada oma piirangutest üle ja edendada jätkusuutlikku arengut, mis parandaks lisaks nende suutlikkust osaleda aktiivsemalt tegevuskava 2030 elluviimises;

35. leiab, et kontrollitud ränne võib olla üks arenguhoob päritolu- või sihtriigis lisaks sellele, et see on kasulik rändajatele endile. Komitee arvates tuleks rände kontrollitud juhtimine lisada arengutegevuse eesmärkidesse, püüdes pakkuda asjakohaseid regulatiivseid lahendusi ja toetusmeetmeid, et kaitsta rändajate inimõigusi nende rändeteekonnal ja sihtkohariigis ning pakkuda neile võimalusi nende päritoluriikides eesmärgiga vähendada kontrollimatute rändevoojude survet;

36. märgib, et arengukoostöö vahendite spekter ulatub konkreetsest rahvusvahelisest abist kaugemale, hõlmates ressursse, mis – kuigi need ei vasta ametliku arenguabi abikõlblikkuse kriteeriumitele – võivad luua arenguvõimalusi. Komitee on seisukohal, et ELi ja selle liikmesriikide arengukoostöö peab aktiivselt hõlmama kõnealust ressurside

kombinatsiooni ning kohandama kasutatavaid allikaid ja vahendeid iga partnerriigi, sh keskmiste tuludega riikide konkreetsetele tingimustele;

37. toetab komisjoni ettepanekut võtta kasutusele kaugeleulatuv välisinvesteeringute kava selleks, et üritada kaasata erasektori investeeringuid, tugevdada tehnilist abi kohalike omavalitsuste ja ettevõtete projektide asjakohaseks koostamiseks ning luua hea ettevõtluskliima, võttes nõuetekohaselt arvesse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste prioriteete territoriaalse arengu valdkonnas. Komitee arvates peab kava olema kooskõlas tegevuskavas 2030 määratletud eesmärkidega ning hõlbustama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamist tegevuskava nõuetekohaseks rakendamiseks;

38. nõustub komisjoni seisukohaga, et oluline on toetada piirkondlikku integratsiooni, et võimaldada asjaomaste riikide arenguprotsesside tugevdamist ja parandada piirkondlike avalike hüvede pakkumist tegevuskava 2030 eesmärkide parema täitmise nimel. Komitee eeldab, et naabruspoliitika vaadatakse läbi, pidades silmas uusi kestliku arengu tegevuskavast (aastani 2030) tulenevaid prioriteete, ning juhib samas tähelepanu vajadusele tugevdada kõnealuse poliitikavaldkonna raames piirkondadevahelist koostööd asjakohaste toetusmeetmete kaudu;

Euroopa Liidu mõju suurendamine

39. rõhutab vajadust jätkata jõupingutusi arengukoostöö tõhustamiseks, rakendades Roomas, Pariisis, Accras ja Busanis toimunud tippkohtumistel kokkulepitut. Samas peab komitee oluliseks toetada partnerriikides institutsionaalse suutlikkuse arendamist ning muu hulgas innustada partnerriike võtma oma riiklikes kavandamisdokumentides arvesse ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste olulisimaid prioriteete, tagamaks et koostööjõupingutused annaksid häid tulemusi ning neis kajastuksid asjaomase piirkonna ja selle elanike vajadused;

40. eeldab, et arengukoostöö ükski ei ole võimeline rahastama tegevuskavas 2030 nõutud muutusi. Seetõttu rõhutab komitee vajadust, et ELi ja liikmesriigid kasutaksid koostööd finantsvõimendusmehhanismina täiendavate vahendite kaasamiseks muudest allikatest ja katalüsaatorina, et pakkuda teistsuguseid stiimuleid ja edendada positiivseid muutusi arengumaades;

41. kordab, et kui ELi riigid soovivad olla usaldusväärne partner rahvusvahelises kontekstis, tuleb täita võetud kohustused. Seetõttu leiab komitee, et riigid peaksid püüdma saavutada eesmärgid, milleks EL on kohustunud arengu rahastamise rahvusvahelise tegevuskava raames, ning toetab samuti seda, et riigid täidaksid ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonis võetud kohustusi, sh keskkonna rahastamise küsimustes;

42. kinnitab, kui tähtis on kohandada koostööd vahendite ja meetmete ulatusele, mida lisaks abile kasutatakse rahvusvahelise süsteemi raames arenguprotsesside toetamiseks. Selles osas peab komitee kasulikuks ja otstarbekaks jälgida Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) jõupingutusi, mille eesmärk on töötada välja uued näitajad arengu rahastamise vallas, sh võtta kasutusele kestliku arengu ametliku kogutoetuse kontseptsioon;

43. tunnistab, et paljudel tegevuskavas 2030 nimetatud probleemidel puudub tõhus tehniline lahendus, mistõttu on vaja otsida loovusel, teadmiste edendamisel ning tehnoloogilisel ja sotsiaalsel innovatsioonil põhinevaid alternatiive. Komitee arvates võib kõnealuses valdkonnas olla oluline roll detsentraliseeritud koostööl, edastades kohalikul ja piirkondlikul tasandil saadud kogemusi;

44. märgib, et tegevuskava 2030 ei ole võimalik ellu viia, kui ei parandata oluliselt poliitikavaldkondade sidusust, võttes arvesse avaliku poliitika valdkondade tervikuna avaldatavat mõju arengueesmärkidele. Komitee rõhutab lisaks, et sidususe parandamine peaks toimuma nii avaliku sektori tegevuse eri valdkondade vahel (horisontaalne) kui ka eri valitsemistasandite vahel (kohalik, piirkondlik, riigi ja ELi tasand), jälgides lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis võetavates poliitikameetmetes ja rakendatavates avaliku poliitika programmides kogu valitsemist hõlmavat lähenemisviisi;

45. juhib tähelepanu vajadusele tagada, et kõik ELi koostöös osalejad aitaksid suurendada läbipaistvust omaenda tarvitusele võetud vahendite osas. Komitee arvates peaksid avalikud (ELi, üleriigilised, piirkondlikud ja kohalikud) ametiasutused edendama kõnealuseid jõupingutusi, et parandada niiviisi vastutust ja sekkumiste kvaliteeti;

46. on seisukohal, et muudatusteni viivad protsessid peavad olema juurutatud kohapeal, kaasates kohalikke osalejaid ja toetudes detsentraliseeritud koostööle. See võiks olla parim viis edendada tihedat ja samas hajutatud üleminekuprotsessi kaasavate ja jätkusuutlike arengumudelite poole;

47. soovib seoses eespool nimetatuga uuesti välja pakkuda oma võimalusi, et aidata kaasa tegevuskava 2030 rakendamisele ning teadmiste ja kogemuste vahetamisele ülejäänud avaliku sektori asutuste ja neile vastavate asutustega arenguriikides, kasutades selleks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste arenguteemalist teabe- ja aruteluplatvormi (portaal), iga kahe aasta tagant toimuvat detsentraliseeritud koostööd käsitlevat dialoogi (detsentraliseeritud arengukoostöö konverents) ning Euroopa ja Vahemere piirkonna kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee (ARLEM) ning riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste iga-aastase konverentsi (CORLEAP) pakutavaid rahvusvahelisi foorumeid. Komitee soovib hoogustada ja kooskõlastada detsentraliseeritud koostööd, mida ELi kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused teevad naaberriikide kohalike ja piirkondlike omavalitsustega konkreetsete algatuste raames, nagu Nikosia algatus Liibüa heaks;

48. peab oluliseks rakendada kestliku arengu vallas arukat teabevahetuspoliitikat selliselt, et see soodustab suuremat teadlikkust väljakutsetest ja võetavatest poliitikameetmetest ning viib kodanike teaduslikuma ja aktiivsema toetuseni, sest nad mõistavad arengukoostööd ja pühendumust tegevuskavale 2030 investeringuna tulevikku. Samuti tuleb Euroopa kodanikele selgitada arengukoostöö eesmärkide asjakohasust, tutvustades asjaomaste poliitikameetmetega kaasnevat vastastikust kasu, näiteks piirkondliku stabiilsuse alade loomine. Lõpuks tuleb tuua esile selliste protsessi kaasatud eri osapoolte tegevust, nende hulgas kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning nende seas äärepoolseimad piirkonnad, kes on juba aastaid edukalt välja töötanud poliitilisi meetmeid koostöö tegemiseks naaberriikidega;

Järelevalve võetud kohustustest kinnipidamise üle

49. peab tervitatavaks, et kõik koostöös osalejad viivad järk-järgult oma aruandlussüsteemid ja järelevalve näitajad kooskõlla tegevuskava 2030 sisuga. Komitee toetab samuti ühiste koondaruannete koostamist, milles esitatakse kokkuvõtte tegevuskava 2030 osas tehtud edusammudest ja mida võiks edastada ÜRO kõrgetasemelisele poliitilisele foorumile. Komitee nõuab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste aktiivset kaasamist kõnealuste aruannete koostamisse, andes aru nende pädevusalasse kuuluvates valdkondades ja detsentraliseeritud koostöö kaudu rakendatud meetmetest;

50. nõustub vajadusega tugevdada statistikasüsteeme tegevuskava 2030 jälgimiseks. Komitee juhib tähelepanu vajadusele tagada, et kõnealune tugevdamine toimuks samuti piirkondliku ja kohaliku tasandi teabesüsteemide puhul tagamaks, et edusammud jõuaksid kõikidesse sektoritesse ja kõikidele territooriumidele.

Brüssel, 8. veebruar 2017

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Markku MARKKULA
